

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Інтерактивний освітній простір ЗВО

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ВЕБІНАРУ

27 квітня 2020 року

Вінниця 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ВТЕІ КНТЕУ
заборонено**

УДК 378:316.77:004

Інтерактивний освітній простір ЗВО [Електронний ресурс] : матеріали всеукраїнського науково-практичного вебінару (м. Вінниця, 27 квітня 2020 р.) / відп. ред. Л.Б. Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2020. – 94 с.

Розглядаються питання розвитку та впровадження інтерактивних форм, методів та засобів навчання у закладах вищої освіти. Висвітлюються аспекти створення та оцінювання ефективності інформаційного електронного середовища навчального закладу. Обґрунтовується впровадження інновацій в навчальний процес вищої школи. Піднімаються питання академічної доброчесності як обов'язкової передумови якісної освіти.

Розраховано на викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти економічних, педагогічних та технічних закладів вищої освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакційна колегія: Сікорська Л.О., к.пед.н., доцент; Ліщинська Л.Б. (відп. ред.), д.т.н., професор; Соколовська В.В., к.е.н., доцент; Корж Н.В., д.е.н., професор; Кузьміна О.М., к.т.н., доцент.

**© Вінницький торговельно-
економічний інститут КНТЕУ, 2020
© Автори тез доповідей**

ЗМІСТ

Секція №1

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бойко Д.В, аспірант; Коваленко О.О., к.т.н., доцент <i>Вінницький національний технічний університет</i> Принципи побудови системи документообігу у вищому навчальному закладі.....	7
Бондарчук Л.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості інноваційних освітніх технологій	9
Горшков М.А., старший викладач <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Історія та перспективи використання лабораторно-бригадного методу навчання	12
Гулівата І.О., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Онлайн сервіси для організації дистанційного навчання у закладах освіти України	15
Добровольська Н.В., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Технологія перевернутого навчання у вищій школі.....	18
Дяков Д.В., аспірант; Коваленко О.О., к.т.н., доцент <i>Вінницький національний технічний університет</i> Задачі розпізнавання образів в системах документообігу навчальних закладів	21
Змійвська І.В., старший викладач <i>Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Інфографіка як сучасний інструмент візуалізації інформації	23
Лозовський О.М., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Застосування сучасних комунікаційних складових в підготовці менеджерів	25
Махначова Н.М., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Застосування методології дизайн-мислення в публічному управлінні	28

Ніколіна І.І., к.н.держ.упр., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Динаміка глобальних індексів цифрової трансформації України як тренд конкурентності компетентностей 31

Ушкаленко І.М., к.е.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

Використання мобільних гаджетів у дистанційному навчанні 34

Секція №2

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОЇ ШКОЛИ

Березенська С.М., старший викладач

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Інтерактивні технології навчання об'єктно-орієнтованого програмування 37

Гусак Л.П., к.пед.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Вплив інноваційних технологій на навчальний процес закладів вищої освіти 39

Ковтун Е.О., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Інновації в навчальному процесі вищої освіти 42

Ліщинська Л.Б., д.т.н., професор

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Основні тенденції Е-освіти в Україні..... 45

Мерінова С.В., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Coursera: зручний і ефективний спосіб вчитися онлайн 47

Рум'янцева К.Є., к.пед.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Використання віртуальної дошки IDROO в умовах дистанційного навчання 50

Семенюк І.Ю., к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Онлайн-освіта як важлива складова професійного розвитку студентів..... 52

Соколовська В.В., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Інноваційні методи навчання у викладанні економічних дисциплін 54

Список використаних джерел:

1. Удріс Н.Л. Дизайн-мислення та дизайн-менеджмент (нові парадигми інноваційного ведення бізнесу). *Упаковка*. 2012. № 6. С. 57-60.
2. Давай по порядку: як влаштовано метод Design Thinking. URL: <http://bydesign.platfor.ma/stages-of-dt> (дата звернення: 20.04.2020).
3. Мідляр А.К., Махначова Н.М. Підвищення емоційного інтелекту керівника підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 13 (жовтень). URL: www.globalnational.in.ua (дата звернення: 20.04.2020).

Ніколіна І.І., канд. наук держ. упр., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

ДИНАМІКА ГЛОБАЛЬНИХ ІНДЕКСІВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ТРЕНД КОНКУРЕНТНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Третє тисячоліття характеризується трансформаційними змінами, зумовленими тотальною цифровізацією, впровадженням технологій четвертої індустріальної революції («Industry 4.0») та розвитком цифрового суспільства. Масштаб і темп цифрових трансформацій стали основними характеристиками економічного розвитку України [1].

Інновації у сфері цифрових технологій модернізують розвиток нових застосувань, трансформуючи усталені моделі у бізнесі, освіті та соціальному устрої. Динаміку показників цифрових трансформацій в Україні можна відслідкувати на основі The Global Innovation Index (GII), The Global Connectivity Index (GCI) (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка глобальних індексів цифрових трансформацій для України впродовж 2016-2019 рр.

Назва показника, розмірність	2016	2017	2018	2019	Динаміка
Global Innovation Index <i>позиція в рейтингу серед 129 країн</i>	56	50	43	47	
The Global Connectivity Index, <i>позиція в рейтингу серед 79 країн</i>	55	55	54	50	

The Global Innovation Index (GII) – глобальний індекс інновацій, який оприлюднюється за підтримки світової організації інтелектуальної власності, на основі 80 показників. Згідно з останніми оприлюдненими даними ГІІ, Україна має найкращі результати в галузі знань та технологій, а її найслабші показники – «Інфраструктура» [2].

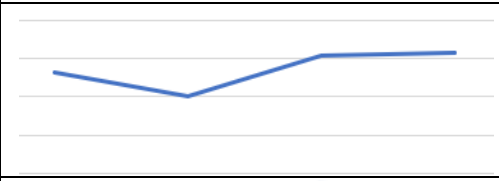

The Global Connectivity Index (GCI) – глобальний індекс, що був створений для аналізу широкого спектру показників інфраструктури цифрових технологій. Даний показник розраховується щорічно на основі 40 показників, що відстежують вплив цифрових технологій на цифрову конкурентоспроможність та майбутнє зростання, за даними 79 країн світу з 2014 року. За останніх п'ять років Україна зросла на 6 позицій в рейтингу і зайняла 50 позицію у 2019 р. Позитивна динаміка значення індексу свідчить про стабільний розвиток інфраструктури ІКТ. Україна має доступну мобільну широкопasmову мережу для своїх людей, а тарифи на передплату мобільних широкопasmових мереж набрали максимальний показник індексу GCI у 2019. І впродовж року зросло як проникнення смартфонів, так і комп'ютерів. Існує необхідність у постійному зростанні послуг та інвестицій у цифрову інфраструктуру, що дасть змогу Україні наздогнати інші європейські країни. У зв'язку з цим для України важливо розвивати свої волоконно-оптичні мережі та додатки нового покоління для високошвидкісних бездротових мереж [3].

Одним із показників рівня розвитку електронного урядування є індекс EGDI (E-Government Development Index), що розраховується UNDESA починаючи з 2003 р. раз на два роки на основі даних 193 країн світу [4]. Індекс EGDI розраховується як середнє арифметичне трьох субіндексів: OSI (Online Service Index) – онлайн-сервісів, ТІ (Telecommunication Infrastructure Index) – телекомунікаційної інфраструктури та НСІ (Human Capital Index) – людського капіталу. Проаналізувавши значення індексів України за останні шість років, робим висновок про позитивну динаміку індексів: EGDI зріс на 0,0512 одиниць, OSI зріс на 0,1441 одиниць, ТІ зріс на 0,0829 одиниць, хоч НСІ зменшився на 0,074 одиниці. Проте Україна значно погіршила свої позиції у загальному рейтингу країн, хоча динаміка індексу EGDI для України є позитивною.

Для оцінювання надання інтерактивних інформаційних послуг громадянам крім індексу розвитку електронного уряду EGDI застосовують додатковий індекс електронної участі ЕРІ (E-Participation Index) [5]. Він розширює масштаб огляду проблеми, зосереджуючи увагу на наданні інтерактивних інформаційних послуг громадянам. Індекс ЕРІ розраховується як сума трьох індикаторів: е-консультування, е-інформування, е-прийняття рішень.

Цифрова партисипація, яка передбачає залучення громадян до процесу прийняття рішень, впливу на добробут суспільства, є наріжним каменем інклюзивного соціального управління. За даними дослідження ООН за період 2016-2018 рр. вдвічі зросла кількість країн з дуже високим індексом електронної участі ЕРІ (з 31 країни у 2016 р. до 62 країн в 2018 р.) . Спостерігається позитивна тенденція до використання урядами механізмів електронної участі, оскільки відбулося скорочення кількості країн з низьким індексом електронної участі ЕРІ з 35 до 56 за останні 2 роки. Для України відбулося зростання індексу електронної участі за 6 років з 0,1579 до 0,6854, що дозволило зайняти 75 позицію у рейтингу серед 193 та увійти в групу країн з високим рівнем е-участі. Наведемо для порівняння значень індексів EGDI, ЕРІ для України (табл. 2).

Таблиця 2 – Динаміка глобальних індексів цифрового урядування та цифрової участі для України впродовж 2016-2019 рр.

Назва показника, розмірність	2012	2014	2016	2018	Динаміка
E- Government Development Index, коефіцієнт	0,5653	0,5032	0,6076	0,6165	
E-Participation Index, коефіцієнт	0,1579	0,4314	0,7458	0,6854	

Видатний американський філософ, соціолог і футуролог Елвін Тоффлер (англ. Alvin Toffler), один з авторів концепції «інформаційного суспільства», надав своє розуміння неграмотності людей XXI століття як таких, хто не може вчитися, забувати те, чому навчилися, й переучуватися. Більшість сучасних дослідників розширюють ці ідеї, наголошуючи на необхідній складовій сучасного фахівця: готовності навчатися та перенавчатися впродовж життя (long life learning). Когнітивна гнучкість – необхідна компонента в сучасному цифровому світі.

Можливості сьогодення обумовлюють входження у всеохоплюючий простір «суспільства знань» та SMART-суспільства. Освітнє середовище включається в глобальне поле модерних взаємин цифрового світу. У «суспільстві знань» знання можна отримати звідусіль – з книг, журналів, радіо, телевізійних передач, Інтернету. Когнітивний потік набирає грандіозних розмірів, вражає всеохоплюючою масштабністю та зростаючою доступністю. Потребою стає не можливість знайти інформацію, а наявність навичок її відшукати, синтезувати, застосувати тобто виводити знання в практичну площину.

Всі ці тенденції обумовлюють і нові виклики перед вищою освітою, яка повинна забезпечити для студентів: розкриття когнітивних здібностей до навчання, синтез формальної та неформальної освіти, кросфункціональність, мультидисциплінарність, постійне оновлення змісту навчальних дисциплін та імплементацію нових інструментів та підходів для підвищення якості викладання, формування системи знань «softskills», компетенцій дослідницької роботи, розвитку власної кар'єри, залучення до навчального процесу відомих фахівців-практиків тощо.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n13> (дата звернення: 17.04.2020).

2. Global Innovation Index Ukraine. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019/ua.pdf (дата звернення: 17.04.2020).

3. The Global Connectivity Index. URL: <https://www.huawei.com/minisite/gci/en/index.html> (дата звернення: 17.04.2020).

4. E-Government Development Index. United Nation E-Government Knowledgebase. 2018. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine> (дата звернення: 17.04.2020).

5. United Nations E-Government Survey. URL: https://www.un-library.org/democracy-and-governance/united-nations-egovment-survey-2012_d54b9179-en (дата звернення: 17.04.2020).

Ушкаленко І.М., к.е.н., доцент
Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ГАДЖЕТІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Одним із наслідків інформатизації суспільства та постійного зниження вартості послуг на використання глобальної мережі Internet стало суттєве поглиблення процесів упровадження інформаційних технологій в освітню практику.

Головною метою створення системи дистанційної освіти є забезпечення загальнонаціонального доступу до освітніх ресурсів шляхом використання сучасних інформаційних технологій та телекомунікаційних мереж і створення умов для реалізації громадянами своїх прав на освіту.

У світі продовжує відбуватися інформаційна революція, що актуалізує проблеми модернізації освіти. Політика модернізації освітніх систем розвинених країн усе більше орієнтується на розвиток дистанційної освіти. Сучасні тенденції в освіті вимагають підготовки фахівців, які здатні до професійної та інноваційної діяльності, оновлення знань, проектування особистісного та професійного зростання. Популярність дистанційної освіти на основі інтернет-технологій, особливо в системі вищої освіти, щорічно зростає, що пов'язано з перевагами, які надає така форма навчання, такими, як можливість отримувати освіту без відриву від виробництва, економія ресурсів та часу, розширенням сфери додаткової освіти тощо. На сьогодні дистанційна освіта в Україні перебуває на етапі провадження і використання в освітньому процесі вищих навчальних закладів.

Гаджети поступово стають невід'ємною частиною навчання, в тому числі і дистанційної форми навчання, так званим мобільним навчальним інструментом.

Перехід на споживання контенту з мобільних пристроїв дав новий виклик університетській інформаційній інфраструктурі. Користувачі більше не хочуть користуватися сайтами, які не оптимізовані для перегляду хоча б з планшета. І

Електронне видання

Інтерактивний освітній простір ЗВО

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОГО ВЕБІНАРУ**

27 квітня 2020 року

Відповідальний редактор: Ліщинська Л.Б.

Комп'ютерна верстка: Копняк К.В.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 5,46

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
21050, Україна, м. Вінниця, вул. Соборна, 87
E-mail: secretarvtei@ukr.net, тел. (0432)55-04-00